

Impact taalontwikkelingsstoornis vaak onderschat

Ongeveer 7% van de kinderen op de basisschool heeft een taalontwikkelingsstoornis (TOS). Toch is TOS is relatief onbekend, terwijl de impact op het leven van een kind groot is. Daarom vraagt de beroepsvereniging voor logopedisten NVLF aandacht voor dit maatschappelijke probleem.

ADHD, dyslexie, autisme. In dit rijtje van stoornissen hoort TOS ook thuis. Maar liefst 7% van de kinderen op de basisschool heeft het, in meer of mindere mate. Bij jongens komt TOS vaker voor dan bij meisjes. TOS is een erfelijke neurobiologische ontwikkelingsstoornis. De precieze oorzaak is nog niet bekend.

Onzichtbare handicap

Volgens prof. dr. Ellen Gerrits, hoogleraar logopediewetenschap, is TOS een onzichtbare handicap met grote impact. "Kinderen met TOS hebben moeite met taal. Op het eerste gezicht lijkt er niets met ze aan de hand. Hun intelligentie, gehoor en algemene ontwikkeling is normaal. Maar door de stoornis hebben deze kinderen vaak sociale, emotionele en gedragsproblemen. Ze worden bijvoorbeeld vaker gepest. Dit komt omdat ze

hun leeftijdsgenootjes niet altijd goed begrijpen. Hierdoor hebben ze meer moeite om vriendschappen aan te gaan of te onderhouden.”

Veel spanning thuis

Omdat een kind met TOS zich niet altijd begrepen voelt, kan het heel stil worden of juist agressief. Ook de communicatie met ouders of broertjes en zusjes verloopt soms stroef. Dit leidt dan weer tot veel spanning thuis. Sommige kinderen houden hun hele leven last van de gevolgen van hun taalstoornis. Op latere leeftijd kunnen ze problemen krijgen met het kiezen van een studie of het vinden van een baan. Gerrits: 'Door de taal- en leerproblemen zijn kinderen met TOS minder succesvol op school. Jongvolwassenen hebben door miscommunicatie en zwakke taalvaardigheden minder kansen op de arbeidsmarkt. Ook lopen ze eerder het risico hun werk te verliezen.'

Niet zo slim

Gerrits beaamt dat er in de samenleving nog te weinig bekend is over TOS. 'Er wordt snel gedacht dat deze kinderen gewoon niet zo slim zijn. De stoornis is ook niet altijd even makkelijk te herkennen. Ieder kind heeft weer andere symptomen. En die veranderen weer naarmate kinderen ouder worden. Als het kind nog heel jong is, zie je soms dat het weinig praat of moeite heeft met het begrijpen van taal. Bij oudere kinderen, die wel al praten, zie je dat ze moeite hebben met het uitspreken van klanken en woorden met meer lettergrepen. Hierdoor zijn ze minder goed verstaanbaar dan leeftijdsgenootjes. Het komt ook voor dat kinderen met TOS in korte onlogische zinnen praten.'

Minder criminaliteit

De logopedist is de aangewezen persoon voor de behandeling van TOS. Hoe eerder die behandeling start, hoe groter de kans op herstel. Volgens onderzoek van SEO (2012) levert logopedie bij kinderen met een taalontwikkelingsstoornis de samenleving jaarlijks een besparing van 38 tot 115 miljoen euro op. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een besparing

op de kosten voor het speciaal basisonderwijs. Tijdige signalering en behandeling van een taalstoornis leidt tot een daling van 30% van het aantal kinderen op het speciaal onderwijs. Ook zorgt logopedie voor een betere sociale ontwikkeling van kinderen, kunnen ouders beter omgaan met de stoornis en zorgt logopedie voor minder criminaliteit. Op latere leeftijd zorgt het ervoor dat kinderen met TOS betere kansen op de arbeidsmarkt hebben, aldus het rapport.

Hoe herken je een TOS?

- het kind spreekt in korte, onlogische zinnen
- het kind is slecht verstaanbaar
- het kind is stil en praat weinig
- het kind kan zich slecht concentreren
- het kind begrijpt anderen vaak niet
- het kind lijkt soms niet te luisteren

Kijk voor meer informatie ook op de [NVLF-website](#).

Over de NVLF

De Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie (NVLF) is de beroepsvereniging van ruim 6.000 (aankomend) logopedisten in Nederland. Op 13 oktober 2017 vieren we ons 90-jarig bestaan. De NVLF behartigt de belangen van leden en bewaakt de kwaliteit van het vakgebied. Dit doen we onder andere door het opstellen van richtlijnen voor logopedische behandelingen. Zo hebben we onlangs de richtlijn TOS ontwikkeld. Deze wordt op het NVLF Jubileumcongres op 13 oktober gepresenteerd. De richtlijn geeft logopedisten in ieder werkveld houvast bij het opstellen van een diagnose, het formuleren van behandeldoelen en het kiezen van een behandelstrategie.